

KWF werkgemeenschap psychosociale oncologie - voorjaarsbijeenkomst 2022

Verslag van de dag

Door: Esther Deuning-Smit en Elaine Albers

De academische cultuur. We krijgen er als wetenschappers allemaal mee te maken en er is de laatste jaren veel aandacht voor concepten als 'open science', 'team science' en 'erkennen en waarderen'. Maar echt met elkaar hierover praten gebeurt nog weinig, en dat is misschien wel een van de grootste problemen. Het nieuwe bestuur van de KWF werkgemeenschap psychosociale-oncologie schuwde het onderwerp niet en zette de toon met een voorjaarsvergadering met het thema "*Een gezonde, duurzame carrière in de wetenschap*".

Enthousiast stapte ik op de trein en kwam na wat gedoe (mijn OV kaart bleek na 2 jaar digitale meetings verlopen) aan in Utrecht. De bijeenkomst was direct al geslaagd, want eindelijk zag ik de vele collega-onderzoekers uit het werkveld live, sommigen zelfs voor het eerst. Wat een verademing om weer geïnspireerd te kunnen raken door goede gesprekken.

De bijeenkomst trapte af met verschillende polls. Zo kwamen stellingen aan bod als 'Ik maak werkweken van meer dan 50-60 uur om mijn werk goed te kunnen doen' en 'Heb je je weleens onveilig gevoeld op werk?'. Het publiek kon stemmen, waarna zowel mensen die voor als tegen de stelling stemde aan het woord kwamen. Er werd afgesloten met een open poll waarbij iedereen antwoord kon geven op de stelling: 'Wat maakt een fijne, veilige werkplek?' Hierbij sprong 'openheid' direct naar voren, evenals de woorden '(open) communicatie' en 'respect'.

Het woord was toen aan prof. Dr. Frits Koning, Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit in het LUMC. Hij krijgt te maken met kleine en grote meldingen over samenwerkingsrelaties, begeleidingssituaties, projecten en wetenschappelijke integriteit. Frits nam ons mee in de vraag hoe wetenschappers zover komen dat ze onzorgvuldig met data omgaan. Juist ook de omgevingsfactoren spelen hierin een grote rol, zoals publicatiedruk, peer pressure, competitie en funding. Gelukkig kunnen we ook veel doen om dit te voorkomen, zoals kritisch blijven op elkaar en anderen, zorgvuldig zijn met data, verantwoordelijkheid nemen over onze bijdrage aan een project en transparant zijn over wederzijdse verwachtingen. Ook drukte hij ons om het hart om op tijd advies te vragen zodat een probleem niet te groot wordt.

Vervolgens vertelde dr. Maaike Verbree, Co-projectleider Erkennen & Waarderen in de VU over het actieplan voor een gezonde duurzame carrière in de wetenschap. Wat volgde was een interactieve presentatie met prikkelende stellingen. Het oude systeem is vooral ingericht op het kwantificeren van onderzoek prestaties; een one size fits al model waar niet alle wetenschappers, maar ook zeker niet alle aspecten van een goede wetenschapper in passen. Een belangrijk doel is dan ook om andere talenten en domeinen meer te gaan waarderen, denk hierbij aan maatschappelijke impact, onderwijs en patiëntenzorg. Een ander belangrijk speerpunt is leiderschap, ook wel Art of Engagement genoemd. Het gaat dan niet zozeer om hiërarchisch leiderschap, maar om het nemen van verantwoordelijkheid binnen je eigen positie, bijvoorbeeld door goed samen te werken, te investeren in sociale veiligheid, integer

te handelen en bij te dragen aan open science. Dat verandering nodig is daar waren de aanwezigen het over eens, maar hoe dat zou moeten is nog niet zo eenvoudig. De gepassioneerde discussies gaven in die zin goed de complexiteit van dit thema weer.

Geprikkeld door de presentaties, stellingen en discussies gingen we in groepjes uiteen om te delen waar wij persoonlijk tegenaan lopen en wat mogelijke oplossingen zouden kunnen zijn. De groepjes waren ingedeeld naar functie (junior, senior etc.) zodat we vrijuit konden praten. Omwille van de veiligheid werd de inhoud van deze gesprekken niet plenair teruggekoppeld maar ik ving hier en daarop dat de aanwezigen het fijn hadden gevonden om ervaringen te delen en tips uit te wisselen.

Mij rest niets dan een groot compliment voor de organisatie. Het bestuur heeft het voor elkaar gekregen om een heel relevant maar ook kwetsbaar thema zo aan te kaarten dat er veiligheid en ruimte was om te delen, discussiëren en te leren van elkaar. Laten we hier samen over blijven praten, binnen onze eigen teams maar ook binnen de werkgemeenschap.